

در نشست نقد و بررسی آخرین فیلم شهرام مکری مطرح شد

«هجوم» به مخاطب عام می‌تازد

از فرم به درک محتوا می‌رسیم

گروه فرهنگ و هنر - شهرام مکری در مقام یکی از برجسته‌ترین سینماگران جوان همانطور که در سینیمای اوانگارد ایران چهره شناخته‌شده‌ای است، در بین کرمانی‌های علاقه‌مند به سینما نیز طرفداران زیادی دارد. این ادعا در شامگاه چهارشنبه گذشته مورخ ششم دی‌ماه جاری ثابت شد وقتی «هجوم» آخرین ساخته‌ی شهرام مکری در تماشاخانه پارس کرمان به نمایش درآمد و با استقبال کم‌ظنیر مخاطبان سینما مواجه شد.

پس از این اکران بود که کارگردان هجوم به همراه بابک کریمی، بازیگر، یکی از بازیگران وعلیرضا برازنده، فیلمبردار این فیلم، در سالن تماشاخانه پارس دور یک میز نشستند تا یک جلسه پرسش و پاسخ جمعی را با بینندگان هجوم و علاقه‌مندان به این سینیما متفاوت شکل بدهند.

دوست دارم تماشاچی تفسیر خودش را از فیلم داشته باشد

شهرام مکری در ابتدای این نشست در پاسخ به سوال یکی از حاضرین مبنی بر اینکه چرا سکانس پلان اصلی و طولانی فیلم در پایان کات می‌خورد، گفت: «البته دوست دارم تماشاچی خودش فکر کند و تفسیر خودش را از فیلم داشته باشد و همچنین تفسیر خودش را از این کات پایانی ارائه کند.»

او ادامه داد: «اما خودم اگر بخواهم توضیح بدهم، باید بگویم این کات که همزمان با صحنه بیرون کشیدن چاقو از بدن نگار است، به این دلیل صورت گرفته چون می‌خواهد فرم قبلی خودش را بشکند یعنی وقتی عملی تصمیم می‌گیرد، نگار را زنده نگه دارد، فیلم شکل فرمی بسته‌ی خودش را می‌شکند.»

دنبال آدمهایی بودیم که شبیه هم باشند

کارگردان «دایره محدود» در توضیح شباهت کاراکترهای اصلی هجوم که عموماً ظاهر و لباس‌های مشابه دارند، بیان داشت: «ما دنبال آدم‌هایی بودیم که شبیه هم باشند، یعنی آدم‌هایی که انگار کپی پیست هم هستند، حتی به نظر می‌رسد که این ظواهر مشابه به نوعی شبیه کاراکترهای فیلم‌های آمریکایی هستند و با تیپ‌هایی مثل پانکها شباهتی دارند.»

او افزود: «حتی بخش‌هایی از خرده روایت‌های فیلم این شبیه بودن را القا می‌کند، مثلاً در فیلم، یکی از پلیس‌ها از همسر سابقش می‌گوید که: اکنون با مردی زندگی می‌کند که کارهای همان پلیس را انجام می‌دهد؛ حتی نقش‌ها در فیلم عوض می‌شود.»

آشنایی زیادی یک مساله جدی در فیلم‌سازی است

شهرام مکری برای این ظاهرسازی‌های مشابه و غیر بومی که در خلق و ساخت آنها تعدد داشته، دلایلی برشمرد و گفت: «با توجه به امکانات و بیسی سینیمای ایران، نمی‌توانیم از تعداد زیادی بازیگر که چهره‌های شبیه به هم دارند استفاده کنیم بنابراین تصمیم گرفتیم که از شباهت‌های ظاهری مثل لباس استفاده کنیم.»

او اضافه کرد: «مساله‌ی جدی دیگر در فیلم‌سازی آشنایی‌زدایی است و معتمد وقتی به ایده آشنایی‌زدایی فکر می‌کنی، نمی‌توانی آدم‌های آشنا را به مخاطب خود نشان بدهی، و می‌خواهی به او بگویی که دنیا روی پرده با دنیای آشنای او فرق دارد.»

کارگردان هجوم ادامه داد: «مساله‌ی دیگر پیشینه‌ی ژانری فیلم است، این فیلم به مناسبات ژانری انکا دارد تا مناسبات بومی، و چون ما در سینیمای ایران، برای فیلمی مثل هجوم پیشینه‌ی ژانری نداریم مجبور بودیم، سراغ فیلم‌های غیر ایرانی مثلاً از نوع تینیجری‌های آمریکایی؛ به عنوان مثال:

با توجه به شرایط و بیسی سینیمای ایران، نمی‌توانیم از تعداد زیادی بازیگر که چهره‌های شبیه به هم دارند استفاده کنیم بنابراین تصمیم گرفتیم که از شباهت‌های ظاهری مثل لباس استفاده کنیم مساله‌ی جدی دیگر در فیلم‌سازی آشنایی‌زدایی است

بازی‌های گرسنگی، برویم و به همین دلیل است که به کاراکترهایی که علی‌الظاهر شبیه پانک‌ها هستند و ظاهری غیر ایرانی دارند، ارجاع داده‌ایم.»

نگرانم مخاطب راه ورودی به فیلم را پیدا نکند

کارگردان فیلم ماهی و گربه در بخش دیگری از سخنان خود در پاسخ به پرسش خبرنگار هفته نامه استقامت که مسیر فیلم‌سازی او را - از منظری منتقدانه - حرکت به سمت «اقتدار تکنیک و مهندسی شگرد» برشمرد، گفت: «سعی می‌کنم در هنگام ساختن فیلم به این چیزها فکر نکنم، اما بعد از تولید وقتی به فیلمم به عنوان یک محصول نهایی نگاه می‌کنم، این نگرانی را دارم که مخاطب نتواند راه ورودی را به فیلمی که همچون یک مکعب طراحی شده، پیدا کند!»

او ادامه داد: «اگر بررسی‌های فهم و ادراک فیلم برای مخاطب زیاد بشود، یک ریسک است و به نظرم بسته به هنرمند است که این ریسک را بپذیرد یا نپذیرد.»

مکری توضیح داد: «ممکن است در فیلم‌های قبلی من شکلی از رمانتیسیم و عدم تسلط بر تکنیک وجود داشته باشد که حتی نوعی آماتوریسیم را جلوه‌گر سازد.»

او اضافه کرد: «شاخص‌هایی که برشمردم، سقف تفسیر را برای مخاطب بالا می‌برد و او را وادار می‌کند تا به اثر مثل یک اثر ناتمام بنگرد و با اغماض به آن نگاه کند، که همین اغماض به او لذت می‌دهد، چرا که با ذهن خود به افق دورتری فکر می‌کند. فیلم «ماهی و گربه» از این نوع است، اما هجوم، هم‌اکنون همین است که روی پرده می‌بینیم، یعنی این فیلم ساختار و فرم نهایی خود را دارد و تکنیک به کار گرفته در آن نیز در حد اعلا می‌باشد. در هجوم با شکل کامل‌تری روبرو هستیم و مخاطب آن نمی‌خواهد اغماض کند.»

هجوم واکنش من در برابر سینیما جهان است

کارگردان «خام، پخته، سوخته» در بخش دیگری از سخنان خود به پرسش انتقادی که: چرا در فیلم هجوم مولف پرزنگ است؟ گفت: «هجوم برای من یک نوع ری‌اکشن

بازیگر مرد را از جشنواره فیلم برلین دریافت کرده است همچنین در بخش دیگری از سخنان خود در توضیح مسیر کارگردانی شهرام مکری گفت: «هر هنرمندی یک زبانی دارد و یک القیایی برای زبان خود دارد که نمی‌تواند آن را عوض کند و به همان شکل که هر کس در هر مهارتی که دارد به مرور زمان و با کسب تجربه بیشتر، دستش روان‌تر می‌شود، هر کارگردانی هم همین‌کار را می‌کند و طبیعی است که شهرام مکری هم در مسیر کارگردانی خود باید به حد اعلا تسلط بر تکنیک و خلق فرم و تکنیک سکانس پلان برسد برای اینکه باعث می‌شود درجا تیزند و گرنه خود را تکرار خواهد کرد.»

تماشاچی مصرف کننده فیلم نیست

بابک کریمی در ادامه‌ی سخنان خود درباره‌ی فرم و محتوا گفت: «ما همه لب‌تاپ داریم و این حس را داریم که تخصص کامپیوتر داریم اما اگر صفحه‌ی کیبورد را برداریم ناگهان احساس می‌کنیم بی‌سواد کامل هستیم، من اولین بار که این صحنه را دیدم، سازندگان و طراحان کامپیوتر برایم غریب‌القدر درک شدند.» او ادامه داد: «در فیلم هجوم چنین اتفاقی می‌افتد. ما در ماهی و گربه هنوز داریم با کامپیوتر کار می‌کنیم اما در هجوم، صفحه کیبورد را برمی‌داریم.»

کریمی ادامه داد: «تماشاچی فقط مصرف کننده‌ی فیلم نیست ما باید دانش دیگری داشته باشیم، مهندسی و دانش لازم است باید تماشاچی فعال باشیم.»

برای تماشاچی هجوم ضرب و هوشی خاص لازم است

در بخشی از این مراسم علیرضا برازنده در مقام فیلمبردار هجوم با اشاره به اینکه دیدن فیلم هجوم ضرب و هوشی خاصی می‌خواهد، گفت: «هجوم را نمی‌توان با فیلم‌های جریان اصلی سینما مقایسه کرد. مخاطب این فیلم باید خود را برای دیدن این فیلم کوک کند.»

این فیلمبردار با بیان این نکته که فیلم‌های شهرام مکری را خیلی دوست دارد، بیان کرد: «به دلیل علاقه‌ام به فیلم‌های ایشان وقتی درباره‌ی آنها نقد می‌شوم بسیار لذت می‌برم و یاد می‌گیرم.»

برازنده با تکرار این نکته که دیدن هجوم ضرب و هوشی خاصی نیاز دارد، گفت: «چون این فیلم در زمان نمایش آنقدر دیتا به سمت مخاطب خود پرتاب می‌کند که نمی‌توانی آن را با جریان اصلی سینیمای ایران لایسه کنیم یا با داشته‌های آشنا آن را تماشا کنیم.» او ادامه داد: «مخاطب این فیلم نیاز به سواد سینیمایی دارد؛ هجوم به ذهن مخاطب عام می‌تازد.»

از فرم خواب تاثیر می‌گیریم

بابک کریمی نیز به عنوان یکی دیگر از میهمانان این نشست، در پاسخ به یک پرسش که درباره‌ی فرم و محتوا در هجوم مطرح شد، عنوان کرد: «وقتی به فرم و محتوا فکر می‌کنم خودم را ناگزیر می‌بینم که از خواب دیدن کمک بگیرم و بگویم: هر کدام از ما هر شب خواب می‌بینیم، که ممکن است این خواب، یک رویای شیرین یا یک کابوس دهشتناک باشد. این درحالی است

تماشاچی فقط مصرف کننده‌ی فیلم نیست ما باید دانش دیگری داشته باشیم مهندسی و دانش لازم است باید تماشاچی فعال باشیم دیدن هجوم ضرب و هوشی خاصی نیاز دارد

مخاطب در ماهی و گربه راحت‌تر به فضا مسلط می‌شود

برنده‌ی جایزه‌ی بخش اقیانوس جشنواره فیلم ونیز در سال ۲۰۱۳ در بخش دیگری از سخنان خود ماهیت دوربین در ۲ فیلم اخیر خود اشاره کرد و اظهار داشت: «تنها تفاوت بین ماهی و گربه و هجوم در موقعیت دوربین آبزکتیو ماهی و گربه و دوربین سوپزکتیو هجوم است. مخاطب در ماهی و گربه به خاطر دوربین آبزکتیو راحت‌تر به فضا مسلط می‌شود و این تسلط به او احساس لذت بیشتری می‌دهد اما وقتی در هجوم به موقعیت سوپزکتیو تبدیل می‌شود، کار مخاطب سخت‌تر می‌شود. من در هجوم خودم را به عنوان مولف با «علی» به عنوان کاراکتر اصلی فیلم یکی در نظر گرفته‌ام. دوربین با علی در موقعیتی سوپزکتیو حرکت می‌کند و زمانی که کاراکتر اصلی چاقو را از بدن نگار بیرون می‌کشد، من به عنوان کارگردان کات می‌دهم.»

هر هنرمندی یک زبانی دارد

این فیلم‌ساز پیشکسوت با بیان این نکته که ما از طریق فرم به درک محتوا می‌رسیم، در مورد هجوم گفت: «این فیلم از دید شخصی من یک کابوس جمعی است؛ آن آدم‌ها، آن نوره‌های کم و خالص، در نهایت با توضیخی که دادم یک خواب کابوس مانند است که لحظات آزار دهنده نیز دارد.» او که در سال ۲۰۱۱ به همراه گروه بازیگران فیلم جدایی نادر از سیمین خرس نقرای بهترین می‌دارند، بنابراین جامعه‌ی هنری از این بعد

نمایشگاه بزرگ کتاب کرمان برگزار می‌شود

از ۱۳ دی با حضور ۵۰۰ ناشر؛ گروه فرهنگ و هنر - روز

۴۸ هزار عنوان کتاب در نمایشگاه کرمان عرضه خواهد شد

محمد رضا علیزاده در این نشست خبری گفت: «نمایشگاه بزرگ کتاب با حضور ۵۰۰ ناشر و ۴۸ هزار عنوان کتاب در ۲۳۰ غرفه از ۱۳ دی ماه جاری در محل دائمی نمایشگاه‌های جنوب شرق افتتاح می‌شود.» او در ادامه‌ی سخنان خود با اشاره به این نکته که برگزاری نمایشگاه کتاب یکی از بزرگ‌ترین رویداد فرهنگی استان است، اظهار داشت: «نمایشگاه کتاب تنها محلی برای فروش کتاب نیست، بلکه مجموعه‌ای از فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی و نشست‌ها و سایر برنامه‌های فرهنگی است که در روزهای برگزاری نمایشگاه و در حاشیه‌ی این اتفاق فرهنگی اتفاق می‌افتد.»

نمایشگاه کتاب برنامه‌های جنبی کامل می‌شود

مدیرکل فرهنگ و ارشاد کرمان افزود: «برگزاری نشست‌های مختلف، برنامه‌های فرهنگی و غیره علاوه بر فروش کتاب در نمایشگاه اجرا خواهد شد و فضایی برای حضور مردم و بهره‌گیری از کتاب و فعالیت‌های حوزه کتابخوانی خواهد بود. در حقیقت نمایشگاه کتاب با برنامه‌های جنبی فرهنگی کامل می‌شود.»

۲۰ ناشر استانی در نمایشگاه شرکت می‌کنند

او گفت: «حدود ۲۰ ناشر و موسسه استانی در نمایشگاه کتاب کرمان حضور خواهند داشت و در مجموع ۴۸ هزار عنوان کتاب در شانزدهمین نمایشگاه استان ارائه می‌شود.»

محمد رضا علیزاده با اظهار این نکته که نمایشگاه‌های کتاب کشور هر سال با یک شعار محوری برگزار می‌شوند، بیان کرد: «اینده‌ی روشن با خانواده‌ای کتاب‌خوان؛ شعار محوری نمایشگاه‌های کتاب در سال جاری است که امیدواریم به صورت جمعی بتوانیم در مسیر تحقق آن بکوشیم.» او تأکید کرد: «تاکتوان ۵۰۰ ناشر برای حضور در نمایشگاه کتاب کرمان ثبت نام کردند که پیش‌بینی می‌شود انشالله همه‌ی آنها بتوانند در غرفه‌های خود مستقر و کتاب‌های انتشار یافته و تازه‌ی خود را عرضه کنند.»

۶۰۰ میلیون تومان بن کتاب توزیع خواهد شد

محمد رضا علیزاده همچنین به ظرفیت‌های نمایشگاه اشاره کرد و افزود: «۲۳۰ غرفه آماده واکتاری است و ۶۰۰ میلیون تومان بن کتاب توزیع خواهد شد.» او یادآور شد: «غرفه‌ای را برای جمع آوری کتاب نیز در نظر گرفته‌ایم که کار آن جمع آوری کتاب به مناطق زلزله زده است.»

مدیر کل ارشاد کرمان با توضیح این نکته که مردم می‌توانند از طریق پیش فروش، بن کارت‌های الکترونیکی را خریداری کنند، گفت: «ضمن این که اعلام می‌نمایم که امکان استفاده از بن‌های نمایشگاه تا دو هفته بعد در کتابفروشی‌های سطح شهر نیز فراهم شده است.»

بخش غیر دولتی در نمایشگاه اسامال حضور فعال دارد

او با اشاره به این که در این دوره از نمایشگاه کتاب؛ بخش غیر دولتی نیز حضور فعال دارد، تصریح کرد: «اتحادیه تعاونی ناشران ایران و شرکت تعاونی کتابفروشان در استان کرمان که بخش خصوصی بوده، مجری این برنامه هستند.» علیزاده اضافه کرد: «در راستای اشاعه‌ی فرهنگ در استان برنامه‌های جانبی متفاوتی را در نمایشگاه داریم که ایجاد ویتترین کتاب‌های مرتبط با ایام فاطمیه(س) یکی از آن‌ها است.» گفتنی است در پایان این نشست خبری از پوستر شانزدهمین دوره نمایشگاه کتاب کرمان رونمایی شد.

ساعت کار نمایشگاه کتاب از ۱۰ صبح تا ۸ شب است

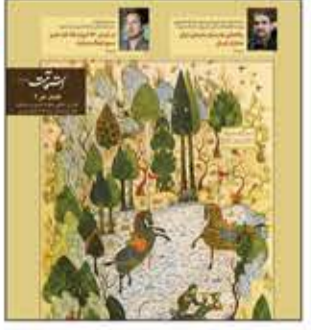
لازم به یادآوری است که شانزدهمین نمایشگاه بزرگ کتاب کرمان از روز چهارشنبه سیزدهم دی ماه ساعت ۱۰ صبح با حضور مقامات استانی و کشوری در مجموعه نمایشگاه‌های بین المللی جنوب شرق افتتاح می‌شود و همه روزها از ۱۰ صبح تا ۸ شب پذیرای علاقه‌مندان به کتاب و کتابخوانی است.

وسيله ایاب و ذهاب عمومی فراهم است در حاشیه‌ی این خبر ذکر این نکته نیز لازم می‌نماید که عنوان شود با توجه به فاصله‌ی چندین کیلومتری محل نمایشگاه کتاب تا کرمان، و به جهت رفاه حال علاقه‌مندان به کتاب، مخصوصاً دانشجویان، پیش‌بینی می‌شود طبق سنت چند سال اخیر، وسیله‌ی ایاب و ذهاب عمومی روزانه چندین بار از میدان آزادی به سمت نمایشگاه حرکت خواهد کرد.

ضمیمه استقامت شماره ۶۰۲

گفتمان هنر؛ گزارش تحلیلی معاونت هنری ارشاد کرمان منتشر شد

دعوت می‌کند. در این گفتمان هنری، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی، به همراه مدیران و کارشناسان همراهِش در حوزه‌ی معاونت هنری، از رویکرد تبلیغات محور، دوری می‌جویند و حاصل تجربه‌ی خود را به شکلی شفاف و آشکار با مخاطبان هنرمند خود در میان می‌گذارند؛ این دوستان هم از داشته‌های خود می‌گویند و هم به نداشته‌های خود معترفند و بی‌برده‌بوشی آن را اظهار می‌کنند، پس به مخاطب خود اطمینان می‌دهند که آنچه می‌خواند مستند به واقعیت است. ایشان همچنین از تلاش‌هایی که برای ایجاد و تقویت زیرساخت‌های هنر استان انجام گرفته است نیز گزارش‌هایی واقع‌گرایانه ارائه می‌کنند و مخاطب خود را امیدوار نگه می‌دارند. بنابراین جامعه‌ی هنری از این بعد

گروه فرهنگ و هنر - در همین شماره استقامت ۴ ویژه‌نامه تحت عنوان کلی «گفتمان هنر» چاپ و منتشر گردیده است. گفتمان هنر، عنوان کلی چهار ویژه‌نامه است که در آن سعی گردیده، سیاست‌ها و رویکردهای کلی اداره‌ی فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کرمان در زیرمجموعه‌ی معاونت هنری و سینیمایی برای مخاطبان بازگفته شود. این ضمیمه‌ها در واقع، گزارش‌های تحلیلی و مستندی از عملکرد و فعالیت‌های حوزه‌ی معاونت سینیمایی و هنری ارشاد کرمان است که در چندین حوزه‌ی رویکردها و عملکردها، آموزش، سینما و تئاتر، هنرهای تجسمی و مد و لباس در ۴ بخش کلی تنظیم و تدوین شده است. این گزارش‌ها البته تنها عملکرد و فعالیت‌های دولتی را در زمینه‌های گفته شده گزارش می‌کند و به